

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

TÜSİAD

Yüksek İstişare Konseyi Başkanı

Muharrem Kayhan'ın

Yüksek İstişare Konseyi

Açılış Konuşması

24 Aralık 2004

Ankara

TÜSİAD AVRUPA SANAYİ VE İŞVERENLER KONFEDERASYONLARI BİRLİĞİ (UNICE) ÜYESİDİR.

İstanbul : Meşrutiyet Cad. No: 74 Tepebaşı 34420 İstanbul - Türkiye
Ankara : İnan Cad. No: 39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara - Türkiye
Brüksel : 13, Avenue des Gaulois, 1040 Brussels-Belgium
Washington D.C. : 1250 24th Street, Washington D.C. 20037 - USA
Berlin : Mörkisches Ufer, 28 10179 Berlin-Mitte - Germany
Paris : 12, Rue Godot de Mauroy 75009 Paris - France

Tel: (90-212) 249 19 29 **Faks:** (90-212) 249 13 50 **e-mail:** tusiad@tusiad.org
Tel: (90-312) 468 10 11 **Faks:** (90-312) 428 86 76 **e-mail:** ankoffice@tusiad.org
Tel: (32-2) 736 40 47 **Faks:** (32-2) 736 39 93 **e-mail:** bxoffice@tusiad.org
Tel: (1-202) 776 77 70 **Faks:** (1-202) 776 77 71 **e-mail:** usoffice@tusiad-us.org
Tel: (49-30) 28 878 6300 **Faks:** (49-30) 28 878 6399 **e-mail:** info@tusiad-de.org
Tel: (33-1) 426 516 40 **Faks:** (33-1) 426 516 99 **e-mail:** satan@tusiad.org

web: www.tusiad.org

Sayın Başbakanım, Sayın Bakanlar
Sayın konuklar, değerli üyeler, değerli basın mensupları

TÜSİAD Yüksek İstişare Konseyi Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

AB ile ilişkilerimizde bir dönüm noktasını geride bırakmanın iç huzuru ve sevinci içindeyiz. 41 yıllık bir mücadelede inişler ve çıkışlar yaşadık. Gümrük Birliği gibi önemli aşamalardan geçtik. Kopenhag Kriterleri'nin yerine getirilmesi için uyum paketleri hazırladık, Anayasa değişiklikleri yaptık. Bütün bu safhalara emek vermiş hükümetlere şükran borcumuz var.

Ancak özellikle son iki yılda yapılanlarla müzakere yolumuz büyük ölçüde açıldı. Bu yolun açılmasında bugünkü hükümetin çok önemli çabaları oldu. Yoğun bir mücadele sergilendi, önemli siyasi riskler üstlenildi. Başbakan sayın Recep Tayyip Erdoğan'ı ve bu çalışmalara katkıda bulunan tüm kadroları, ülkemizi müzakere masasına oturma aşamasına getirdikleri için yürekten kutluyor, teşekkür ediyoruz.

Kuşkusuz, masaya oturmak da, masadan başarıyla kalkmak da engellerden arınmış bir süreç değil. Ancak, her zaman söylediğimiz, bugün de tekrar etmeyi yararlı bulduğumuz bir gerçek var: Türkiye, benimsediği tutumlar ve yaptığı tercihlerle tam üyelik yolunu yine kendi açacak. Bu belki daha yoğun bir çabayı, daha geniş alana yayılmış çalışmaları gerektirecek. Ancak **bu kez sürecin bize kazandıracakları, sonucun getirecekleri kadar önemli olacak.**

Yaşayacağımız bu yeni süreci doğru değerlendirdiğimiz takdirde, güçlenen bünyemiz, artan özgüvenimiz, ağırlık kazanan irademiz ile her türlü engeli aşabilir hale geliriz.

Tabii bunun için öncelikle, kriz sonrası dönemde adım adım inşa ettiğimiz istikrarın kalıcı ve sürdürülebilir bir büyümeye kavuşturulması gerekmektedir. Avrupa Birliği'nin, ekonomisini bilgi toplumuna adapte etme, rekabet gücünü artırma, yeni iş sahaları yaratma çabalarının benzerlerini, hatta daha kapsamlısını, asgari on yıllık bir strateji çerçevesinde Türkiye'nin de göstermesi zorunludur.

Ekonomimizin, artık tümüyle özel sektöre dayalı olmasını beklediğimiz büyümesini yönlendirecek, sivil toplum kuruluşlarının, meslek örgütlerinin, sektör ve bölge temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak böyle bir strateji, toplumsal refahta artış sağlama hedefimizi gerçekleştirmenin önemli araçlarından biri olacaktır.

Bunu sağlamak için, sanayide sektör önceliklerini, tarımın ülkemize özgü dinamiklerini ve değişim ihtiyaçlarını dikkate almak; bölgesel gelişmede denge, gelir dağılımında adalet gibi faktörleri hesaba katmak, bunlara uygun ve AB normlarını dikkate alan teşvik politikaları geliştirmek gerekecektir.

Hiç kuşkusuz, yüksek hedefleri olan böyle bir kalkınma stratejisindeki en kritik unsur insan faktörüdür. Türkiye çağdaş ekonomik ve toplumsal yapıların gereksinim duyduğu insan kaynaklarını yaratmaktan uzak bir yapı arz eden eğitim sistemiyle yüzleşmekten artık daha fazla kaçamayacaktır. Eğitim sisteminde ideolojik çatışma yaratan tartışmalardan kaçınarak, sistemin, çağdaş normlara uygun, piyasa ekonomisini, demokrasiyi, laik devlet anlayışını özümsemiş, bireysel özgürlüklerini yapıcı ve yaratıcı biçimde kullanmayı öğrenmiş gençler yetiştirmesi sağlanmalı; bu yaklaşım ilk ve ortaöğretimden meslek eğitime ve üniversitelere kadar kadar tüm alanlara yaygınlaştırılmalıdır.

Müfredatın ve ders kitaplarının değiştirilmesi üzerinde çalışılırken, zorunlu eğitimin 12 yıla çıkartılmasının gündeme alınmaması, bir kez daha zaman ve kaynak israfına işaret etmektedir. Türkiye'nin, her gün kalabalıklaşan genç nüfusunu çağın ihtiyaçları doğrultusunda yetiştirebilmek için 12 yıl zorunlu eğitime geçmekten başka çaresi yoktur ve bu konuda yitirilen her günün, ekonomik ve sosyal hayatımıza maliyeti büyük olmaktadır.

Ülkemizde kesintisiz zorunlu eğitimin 8 yıla çıkarılması, okullaşma oranlarında sağladığı artışla olumlu bir geri dönüşü sağlamış durumdadır. Örneğin ilköğretimde okullaşma oranı %90'dan %97'nin üzerine çıkmıştır. Zorunlu eğitimin 12 yıla çıkması ile bu kazanım daha da artacaktır. Türkiye'de işsiz üniversiteliler ordusu var. Ek bir eğitimle bu insanlarımızı öğretmen olarak istihdam etmemiz iki yönlü fayda sağlayacaktır.

Bunları yapmazsak, Avrupa ile bütünleşme sürecindeki en büyük göreceli üstünlüğümüz, en önemli sermayemiz olan insan kaynaklarımızı, vasıfsız işgücü olarak bırakmış, bir anlamda heba etmiş olacağız. Müzakereler bittiğinde hazır olacak yeni bir nesli yetiştirmekte geç bile kalmış durumdayız.

Bu yüzden, bu alana ayrılacak her kuruşun geri dönüşü vardır ve bu perspektif içinde bütçeye eğitim için konulacak ek kaynaklar, iş dünyası tarafından sonuna kadar desteklenecektir.

Siyasete gelince...

Daha demokratik bir siyasi yapı için Kopenhag Kriterleri doğrultusunda bugüne kadar devrim sayılabilecek gelişmeler kaydettik. Bu gelişmelerin kâğıt üzerinde kalmaması, siyaset gündemimizin birinci maddesini oluşturuyor. Ancak 2005'ten itibaren, gündeme ağırlığını koyması gereken başka temalar da var. Bunlar, Siyasi Partiler Yasası ve seçim sisteminin değiştirilmesi ile dokunulmazlıkların sınırlandırılmasıdır.

Buradaki yaklaşımımız demokratik standartlarımızın yükseltilmesidir. Parti içi demokrasinin etkili biçimde işletilmesi, yıllar içinde değişen siyasal özgürlük anlayışımızın Siyasi Partiler Yasası'na eksiksiz olarak yansımaları, yönetimde istikrarı korurken toplumun parlamentoda daha adil biçimde temsilinin sağlanması, milletin vekilini daha iyi denetleyebilmesi bu yaklaşımın belli başlı unsurlarıdır. Bu tür değişiklikler ancak ufukta bir seçim yoksa yapılabilir. Yani 2005 bu konuların gündeme alınması için ideal bir zamandır.

Gelişmiş demokrasinin bir başka göstergesi de milletvekili dokunulmazlığının kavranış ve uygulanış biçimidir. Dokunulmazlık müessesesi, milletvekilinin kürsü özgürlüğünü garanti altına almak için öngörülmüştür. Bu amaçlarla ortaya atılmış bir müessesenin, siyasi olmayan konularda adaletin takibini engelleyici bir yapıya bürünmesi demokrasinin temel felsefesiyle taban tabana zıt bir durum yaratmaktadır.

Dokunulmazlık müessesesinin gerçek işleviyle sınırlandırılması, hiç kuşkusuz, memurların yargılanmasına ilişkin kuralların demokrasinin temel ilkelerine uygun hale getirilmesiyle tamamlanmak zorundadır. Batı normlarında bir demokrasiyle sahip olmanın gereklerinden biri de budur. TÜSİAD'ın bu konularda kapsamlı çalışmaları mevcuttur. Bunları hükümetin bilgisine sunmaya her zaman hazırız.

Son olarak, yukarıda tanımlanan reformların gerçekleştirilmesi halinde, Türkiye'deki demokratik parlamenter sistemin, ülkenin ihtiyaç duyduğu demokratik işleyişi sağlama

açısından, uzun bir süre daha hizmet verebilecek bir kapasite kazanacağını altını çizmek gerekir.

Bütün bunları yapabilmek için, özgüven sahibi, mecliste rahat çoğunluğu olan, seçim baskısı altında yaşamayan bir iktidar gereklidir. Böyle bir iktidar, TÜSİAD'ın 1997 yılında kamuoyu ile paylaştığı "Demokratik Standartların Yükseltilmesi" raporundan bu yana ilk kez göreve geliyor. Bize göre Türkiye'yi demokratik standartlar açısından en üst düzeye taşıyacak böyle bir reform, gerek seçimlerdeki, gerekse bugüne kadarki başarısı nedeniyle, bu hükümetin doğal bir görevi haline gelmiştir.

Değerli üyeler,

Önümüzdeki dönem ülkemizin gündemini oluşturacak faaliyetler iki temel alanda toplanacak: AB ile müzakereler ve ekonomik-siyasal-toplumsal dönüşümün sürdürülmesi

TÜSİAD olarak biz bu iki alanda da yapılacak çalışmalara destek vermeye hazırız.

Kalkınma stratejisinden, eğitim reformuna, seçim sisteminden siyasi partiler yasasına kadar, 2005 yılının gündemini oluşturacak tüm konularda TÜSİAD tarafından kapsamlı çalışmalar yapılmıştır. TÜSİAD, daha yüksek refah seviyelerini yakalamamızı sağlayacak, refahı daha adil dağıtacak bir ekonominin; daha demokratik, halk tarafından daha iyi denetlenen bir siyasal sistemin gelişmesi için her türlü desteği vermeye hazırdır.

Öte yandan, AB ile müzakerelerin yapısı, meslek örgütlerinin, sivil toplum kuruluşlarının, özel olarak oluşturulacak kurumsal bir yapı içinde aktif katılımını öngörmektedir. TÜSİAD, Avrupa'da yürüttüğü çalışmalar ve elde ettiği başarılarla, Türk iş dünyasında bir referans noktası olarak kendini kanıtlamıştır. TÜSİAD'ın Avrupa'daki imkânlarından ve ağırlığından, Türk sanayii, iş dünyası, bölgesel ve sektörel sorunlar hakkındaki bilgi dağarcığından ve ilişki ağlarından müzakere sürecinde yararlanmamak bir eksiklik olacaktır.

Biz bu iki alanın birbirinin içine geçmiş olduğunu düşünüyoruz. Müzakere süreci bir uyum süreci olduğu için, müzakere dönemi bizim için pek çok alanda bir değişim ve yenilenme dönemi olacaktır. Bir başka deyişle **Türkiye, sadece hedefine vardığında değil, bu hedefe varmak için geçtiği yollarda da kazanacaktır.**

Dikkatiniz için teşekkür eder, hepinizi bir kez daha saygıyla selamlarım.